

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

CERKVENI KONCERT

priredi tržiški cerkveni pevski zbor v nedeljo 30. aprila 1933
ob 1/2 8. uri zvečer v župni cerkvi v Tržiču.

S P O R E D :

Moški zbor:

A. Nedved:

K TEBI SRCA POVZDIGNIMO:

1. Vstop
2. Slava
3. Vera
4. Darovanje
5. Svet
6. Po povzdigovanju
7. Sv. obhajllo
8. Konec

Mešan zbor:

9. Sattner H.: Evharistično Srce
10. Premrl St.: Srce preljubeznjivo
11. Sattner H.: Pozdravljena
12. * * * Marijin cvet
13. Premrl St.: Mati žalostna
14. Dr. Kimovec: Zdrava Marija
15. Dr. Kimovec: Mati, ne pozabi me
16. Dr. Kimovec: Milostna gospa
17. Dr. Kimovec: Saplice maja
18. Premrl St.: Pritecite, o kristjani
19. * * * Povesod Boga.

Ob začetku bo kratek cerkveni govor o cerkvenem petju. Za zaključek bo blagoslov z Najsvetejšim.

Da bo mogoče vzdržati v cerkvi potrebni red, bodo izdane vstopnice. Večina naj jih blagovoli dobiti v predprodaji v trafiki Perne, zvečer bodo pa na razpolago pred cerkvijo. — Vstop bo samo skozi glavna vrata cerkve. Dostop na kor imajo le pevci.

Dohodek tega koncerta poklanjajo požrtvovalni naši cerkveni pevci za nove orgle. Potrebne so, čeprav tega nekateri ne morejo razumeti. Res sedanje še pojejo, a 99 letna uporaba se jim britko pozna. Pregledali so jih strokovnjaki in jim napovedujejo

le še kratko življenje. Tega pač tržiška župnija ne bo dopustila, da bi morale nenkrat orgle utihniti. Bliža se stoletnica orgel (1934) in stoletnica posvečevanja župne cerkve (1936), pa bomo najlepše upoštevali požrtvovalnost svojih prednikov, ki so lepo opremili kar vso cerkev, če mislimo na nove orgle. Le omara bo še držala.

Lepo je, da cerkveni pevci postavljajo s koncertom takorekoč prvo piščalko novim orglam. Za zadevo cele župnije se žrtvujejo. Upoštevali bomo pač njihov trud in napolnili bomo cerkev, da uživamo lepoto cerkvene pesmi v navzočnosti Boga na predvečer Marijinega meseca majnika.

Cerkev in delavci.

Ne bo odveč, če naš župnijski list delavskemu Tržiču ob kratkem naznači, kako se katoliška vera in Cerkev vedno zavzema za delavca in njegove pravice. Vsaj včasih so se zlasti na dan 1. maja širokoustile vsemogoče organizacije, da so edine s svojim programom na strani delavstva. Pa so mnoge teh organizacij obljubljale delavski raj brez Boga, brez verskega življenja in so najvzvišenejša naše svetinje še napadale. Sledeči dokazi naj izpričujejo, da je katoliška vera in Cerkev vedno in tudi še danes za delavca pravilno zavzeta.

Že sv. apostol Jakob imenuje v 5. poglavju svojega lista vnebovpijoč greh, če gospodar utrgava plačilo svojemu delavcu. Govori sicer o poljskih delavcih, a isto velja pač za industrijske trpine. „Nujte zdaj, bogatini, razjokajte se in tarnajte nad stiskami, ki pridejo nad vas. Vaše bogastvo je preperelo in vaša oblačila od moljev razjedena. Vaše zlato in srebro je zarjavelo, in njuna rja bo pričala zoper vas in razjedla vaše meso kakor ogenj. Nabrali ste si zakladov v zadnjih dneh. Glejte, plačilo, ki ste ga utrgali delavcem, kateri so poželi vaša polja, vpije; in klici ženjcev so prišli do ušes Gospoda nebesnih čet. Gostili ste se na zemlji in se naslajali, napasli ste svoja srca na klavni dan. Obsodili, ubili ste pravičnega — ne upira se vam“.

Apostol narodov, ki je bil po poklicu tkalec delavec, sporoča svojemu učencu Timoteju v 6. poglavju svojega prvega lista: „Bogatinom na tem svetu véli, naj ne bodo visokih misli in naj ne upajo v negotovost bogastva, temveč v Boga, ki nam daje vsega obilo za uživanje; naj delajo dobro, bogaté v dobrih delih, radodarno delé od svojega in si nabirajo zakladov za dobro podlago v prihodnosti, da dosežejo pravo življenje“.

Veliki delavski papež Leon XIII. se je v posebni okrožnici leta 1891 zavzel za delavske pravice in naravnost povdarja, da človek ni blago: „Gospodarji ne smejo imeti delavcev za sužnje, pravičnost zahteva, da v njih spoštujejo dostojanstvo osebnosti, zlasti ker je poveljučana s posebnim znamenjem krščanstva. Koristno delo (rokodelstvo ali obrt) ni človeku v sramoto, ampak v čast, bodisi če poslušamo lastno pamet ali krščansko modroslovje, ker nudi pošteno možnost, ohraniti si življenje. Sramotno in nečloveško pa je, če kdo ljudi zlorablja kot blago, za dobiček, ter jih ne ceni višje, kakor toliko, kolikor premorejo s svojimi mišicami in moč-

mi. Enako je zapovedano, da se je treba ozirati na verske dolžnosti in duševno izobrazbo proletarcev. Zato je dolžnost gospodarjev, da ukrenejo da more delavec primerno dobo časa posvetiti svojemu verskemu čutu, da se človeka ne sme izpostavljati vabam pokvarjenosti in mikom greha; da se ga na noben način ne sme odvracati od skrbi za dom in od ljubezni do varčevanja. Istotako se mu ne sme nalagati več dela kakor utegnejo prenesti njegove moči, in ne take vrste dela, ki bi ne bilo v skladu z njegovo starostjo in spolom. Med mnogoštevilnimi dolžnostmi gospodarjev pa se odlikuje ona, da se mora dati svakemu, kar je pravično. Res je treba preudariti mnoge stvari, da se pravično določi mera plačila, toda na splošno naj se spominjajo bogatini in gospodarji, da nobeno božje ne človeško pravo ne dovoljuje stiskati radi lastne koristi siromake in uboge in iz tuje bede skušati doseči dobiček. Oguljufati pa koga za pristojno plačilo, je velik zločin, ki glasno kliče v nebo po maščevalni jezi“.

Tudi naš sedanji papež Pij XI. uči v okrožnici z dne 15. maja 1931 človeško družino, da krene na prava, pravična pota življenja in izgovarja posebno tople besede za delavca. Povdarja, da morajo priti delavci tudi do družinske imovine: „Zato se je treba z vsemi silami prizadevati, da se bo vsaj v bodoče pridobljeno bogastvo le po pravičnem razmerju nabiralo pri tistih, ki so bogati, in se v zadostnem obilju raztekalo med nje, ki delajo, ne zato, da bi manj pridno delali, saj je človek rojen za delo kakor ptič za letanje, ampak da bodo s štedljivostjo množili družinsko imovino, povečano umno upravljali ter laže in varneje nosili družinska bremena. Tako se bodo dvigali s tistega negotovega življenjskega položaja, ki se v njem proletarci premetavajo, da bodo ne samo laže prenašali razne pripetljaje v življenju, temveč imeli zaupanje, da bo tudi po njih smrti vsaj malo poskrbljeno za tiste, ki jih zapuste. — Vse to je že naš prednik ne samo namignil, temveč jasno in odkrito povedal in Mi s to okrožnico na novo poudarjamo. Naj nihče ne misli, da bo mogoče javni red in socialni mir proti prevratnim duhovom uspešno braniti, če se nemudoma ne pristopi k pogumnemu delu, da se to izvrši“.

Že na podlagi naznačenega lahko zaključimo: Kdo more reči, da cerkev nima vedno srca za delavca!?

Podpirajte Vincencijevo konferenco!

„To je pa nekaj drugega!“

Komunistični tajnik je imel nalogo, da vpiše novega „sodruka“. Z resnim obrazom je pa preje še dejal: „Predno te vpišem v komunistično stranko, boš pri svoji časti in vesti odgovoril na par vprašanj!“

„Le vprašuj!“, se je glasil odgovor.

Pa se je vršil sledeč razgovor:

„Povej, kaj bi storil, če bi naenkrat poddedoval dva milijona?“

„Podaril bi jih komunistični stranki, da jih uživajo vsi sodrugi!“

„Prav dobro! — In če bi ti imel sedaj dve hiši, kaj bi storil?“

„Razume se samo ob sebi, da bi jih podaril stranki. kajti biti hočem pravi komunist!“

„Tudi dobro! — In če bi imel ti dvojne hlače, kaj bi storil?“

„Hm, kaj bi storil? Res, ne vem!“

„No, kako da ne veš? Na to vprašanje bo vendar enak odgovor kakor na prejšni dve!“

„O, sodrug! To je pa nekaj drugega! Dveh milijonov in dveh hiš namreč nimam in jih kar gotovo nikdar ne bom imel, toda dvojne hlače — pa imam!“...“

Šestkrat redovnik.

No, še enkrat biti redovnik je težko, kaj šele šestkrat. Pa vendar so šestkratni redovniki pogosto — tisti ki so v zakonu. Čudno, kako bi kdo mogel metati redovnike in zakonske v eno vrečo! Pa jih je prav izvirno spravil skupaj duhoviti dunajski pridigar Abraham a Santa Clara. Po njegovih besedah doživljajo zakonski šestkratno redovništvo takole:

Najprvo so podobni zakonski benediktincem. Pa ne strogim benediktincem, ampak milejši veji tega reda. Čut za lepoto, urejenost doma, ljubeznjivost, petje, to je delo zakonskih tedaj, ko je še „Dobro jutro“ v zakonu. Kot, da bi človek stopil v lepo urejen benediktinski samostan in bi hitro na zunaj zapazil samo lepoto in urejenost, ki možato skriva težave redovnega življenja!

Kmalu presedlajo zakonski že k dominikancem, ki so nazvani tudi pridigarski red. — Mož in žena pričneta pridno uporabljati svoj pridigarski talent. Seveda, eden za drugega! Zjutraj se pridige pričenjajo, zvečer končavajo. Če pa zvečer morda žena nima doma poslušalca, se vrši pridiga magari tudi v poznih nočnih urah. Žena v izrazih ni izbirčna, mož ne vljuden. To so težke pridige, ki gladko tečejo brez posebnih priprav!

Iz pridigarskega reda stopajo pogosto zakonski v red, kjer si redovniki s postom, solzami in revščino pridobivajo zaslug zase in druge. — Kjer je doma prepir, tam nastane kmalu revščina, jok, pomanjkanje. To pride hitro in samo ob sebi.

Še stare redove lahko nato oživijo zakonski. Tiste namreč v katerih so redovniki z bičanjem in težkimi pokorili devali sami sebe v nič. — Le ta razlika je, da v zakonskem redu bičanje in tepež neprostovoljno divja in nima drugega uspeha kot pogosto bolezen, tožbe, pohujšanje.

Iz težkega reda bičarjev pridejo zakonski navadno v tihoto kartuzijanov. Najtežja dolžnost kartuzijanov je molk. Pravijo, da zlasti Slovenci to dolžnost težko izpolnujemo. Pa zakonski se tudi te lastnosti pogosto oklenejo. Mož molči, žena molči. Kako je to mučno! Kako je to pravzaprav glasen prepir! Vsak sicer opravlja svoje opravilo, a oba kuhata — dolgi rilec! Kako je nepotrebna ta prikuha v zakonskem in sploh družinskem življenju!

In zadnji red? To je pa red puščavnikov. Mož in žena, vsak gresta na svoje. Ločita se. Ali se zavedata, da sta ločila le nasilno skupno življenje, zakona pa ločiti ne moreta! Ali živita temu primerno? Ali bosta združena vsaj v nebesih?

Bog daj, da bi noben zakonski par naše župnije, kakšnega naznačenega redovništva ne okušal na napačen način...

Gostilniška vrata.

Po lionskih ulicah je korakal z merilom v roki neki mož. Ogledoval je hiše, naposled se je pa ustavil pred neko gostilno. Začel je meriti višino in širokost vrat. Pa meril je ponovno in vedno je odkimaval. Zbralo se je kmalu okoli njega polno radovednežev in so ga pričeli izpraševati, zakaj meri tako natančno vrata. Mož je pa odgovoril: „Zato merim ta vrata, ker so začarana. Visoka so komaj dva metra, široka pa še toliko ne. In vendar je šlo skozi ta vrata vse, kar sem imel: hiša, konji, krave, posestvo, žena, družina, sreča, čast, dobro ime, mirna vest, vse... In če bi sedaj še hotel hoditi skozi ta vrata, me kmalu vržejo na cesto, ker sem popolnoma brez premoženja.“

Je to že znana, stara zgodba. Žalostna je, pa jo vendar morda kdo hoče tudi danes posnemati! —

To in ono.

Bog povrni dobrim ženam in dekletom, ki so za božji grob in za velikonočni okras oltarjev preskrbele obilico izbranega cvetja.

Šmarnice se vršijo v majniku vsak večer ob tričetrt na osem. Obisk pokopališča naj blagovolijo obiskalci šmarnic opraviti pred ali po pobožnosti! Pri letošnjih šmarnicah bomo poslušali opise Marijinih božjih potov. Najprvo bomo obiskali nekaj domačih Marijinih cerkva, potem pa vzeli v roko popotno palico in romali po raznih krajih Evrope. Pisatelj letošnjih Šmarnic je vlč. g. zlatomnšnik Josip Lavtžar, župnik v Ratečah na Gorenjskem, ki je od sv. Mihaela leta 1877 do Vseh svetov leta 1878 bil tržiški kaplan. Zanimivo je, da je g. pisatelj razen treh obiskal sam vsa božja pota Marijina, ki jih opisuje.

Prav lepa je bila letošnja velikonočna procesija. Udeležba je bila naravnost ogromna. Hvalevredno je to, da v času procesije skoraj nihče ni postopal in prodajal zijal na trgu. Tudi gg. trgovci in obrtniki so zaprli svoje izložbe, katere so lani nekateri pričeli puščati odprte med procesijo. Prav je, da smo med procesijo pozorni le na Boga, ki ga spremljamo. Gg. trgovcem in obrtnikom vsa hvala, da so upoštevali župnikovo prošnjo, katero naj upoštevajo tudi pri bodočih procesijah s sv. R. T.

Oznanila za majnik.

1. **Prvi majnik in praznik sv. apostolov Filipa in Jakoba.** V župni cerkvi je sv. maša ob šestih farna, orglana. Ob devetih je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa, h kateri je posebej vabljeno delavstvo. Zvečer ob tričetrt na osem je pričetek šmarnične pobožnosti.

3. **Varstvo sv. Jožefa.** Ob petih zjutraj je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa.

4. **Sv. Florijan, zaobljubljeni praznik za vso našo župnijo.** Ob šestih zjutraj je sv. maša z blagoslovom. Ob osmih je sv. maša za požarno brambo pri oltarju sv. Florijana. Ob devetih se prične pomikati, ob vsakem vremenu, procesija po običajni poti in v običajnem redu. Takoj po procesiji je slovesna peta sv. maša z leviti. Ves teden je, v smislu obljube, ob šestih zjutraj sv. maša z blagoslovom in pred Najsvetejšim. Pri šmarnicah zvečer so slovesne pete litanije.

5. **Prvi petek v mesecu,** z običajno pobožnostjo. Na predvečer je v župni cerkvi molitev sv. ure. Pričetek te sv. ure naj bodo šmarnične litanije, ostalo naj pa molilci dopolnijo iz knjižice v skupni glasni molitvi.

7. **III. nedelja po Veliki noči.** Službe božje v navadnem redu, le ob desetih je sv. maša samo v cerkvi sv. Jožefa.

14. **IV. nedelja po Veliki noči.** Vse v navadnem redu.

21. **V. nedelja po Veliki noči.** Vse v navadnem redu.

Križev teden. Procesije se vršijo: v ponedeljek k sv. Jožefu, v torek k Sveti Ani, v sredo k sv. Juriju na Bistrici. Odhod iz župne cerkve je vse tri dni takoj po šesti sv. maši, to je ob pol sedmih. Te tri dni bo v župni cerkvi prva sv. maša ob pol šestih, druga ob šestih je orglana. V cerkvi, kamor pride procesija, bo sv. maša s pridigo. Pri sv. Ani in pri sv. Juriju bosta sv. maši za soseski. V župno cerkev se vrača procesija samo iz cerkve sv. Jožefa.

25. **Vnebohod Gospodov, zapovedan praznik.** Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je peta sv. maša po namenu Dolincev. Pred deseto sv. mašo se vršita običajni procesiji iz Doline in od Svete Ane.

26. **Pričetek devetdnevnice na čast Svetemu Duhu.** Majniške dneve se bo opravila predpisana molitev pri šmarnični pobožnosti, zadnje dni pa po šesti sv. maši.

28. **Nedelja v osmini Vnebohoda.** Službe božje v navadnem redu.

31. **Sklep šmarnične pobožnosti** z zahvalno pesmijo.

Šmarnična pobožnost se vrši ves majnik vsak večer ob tričetrt na osem.

Shode cerkvenih organizacij nadomestuje v majniku šmarnična pobožnost.

Mesečna šolska sv. spoved: za deklice osnovnih šol 6., za dečke osnovnih šol 13., za meščansko šolo 20. Vedno popoldne ob treh in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.

Župnijska kronika za marec 1933.

Marca v naši župniji rojenih: 9.

Marca v naši župniji poročeni:

1. **Kotar Leopold,** pomožni podpreglednik finančne kontrole, Kranjska gora 78 in **Laussegger Marija,** delavka, Sveta Ana 11, poročena 11. marca.

Marca v naši župniji umrli:

1. **Kozamernik Jožef,** sin delavke, rojen v Tržiču 1. 3. 1933, umrl v Tržiču, Na Blekah 5, dne 1. marca.
2. **Švab Zdravko,** sin delavca, rojen v Tržiču 14. 1. 1933, umrl v Tržiču, Zali rovt 3, dne 4. marca.
3. **Primožič Janez,** sin občinskega gozdarja, rojen v Tržiču 19. 11. 1932, umrl v Tržiču, Ulica Viljema Pollaka 6, dne 11. marca.
4. **Bodlaj Janez,** posestnik in žagar, rojen pri Sveti Ani 24. 10. 1867, poročen 5. 5. 1895, umrl pri Sveti Ani 12, dne 12. marca.
5. **Tiringar Leopoldina,** samska privatna uradnica, rojena na Slapu 12. 11. 1909, umrla na Slapu 41, dne 25. marca.
6. **Štular Franc,** sin delavca, rojen v ljubljanski bolnici 30. 3. 1931, umrl na Bistrici 1, dne 27. marca.

Marčna poročila od drugod:

1. **Roblek Milan,** natak iz Bistrice 54, rojen 1913 v Podgradu, je 5. marca 1933 umrl v ljubljanski bolnici.
2. **Roš Jožefa,** hčerka delavke Marije, se je rodila v ljubljanski bolnici dne 14. marca 1933.
3. **Merkelj Stanko,** sin delavca Stanka in Marije, Tržič, Ljubljanska cesta 13, se je rodil v ljubljanski bolnici 24. marca 1933.

Za predstavnika in založnika: **Anton Vovk,** župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: **Dr. P. Gvido Rant, O. F. M.**
Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: **Srečko Magolič.**